

Връзките с легацията му откриха възможност да отиде на специализация в института "Рамон и Кахал". Във връзка с контактите му с тази легация се ражда идеята за специализация в Испания. Чрез легацията той получаваше и литература по специалността си. Благодарение на тази лична връзка той получи възможност за специализация. Знаем че той много се колебаеше да тръгне поради военната обстановка. Замина през Париж.

За Димов Испания беше едно разширение на кръгозора, една светлина, която блесна в него и го направи по-космополитен. За това допринесе и пътешествието му, и опознаването на страната.

Според мене Димов донесе от Испания скици от "Осъдени души". Разговаряли сме. В неговото съзнание вече се оформяха мащабите на произведението, които отначало бяха по-ограничени, но в последствие разрастнаха. Остойнно ми носеше глави от романа и за мене това, което четях, беше много интересно. Книгата ми правеше впечатление на голяма творба извън рамките на нашата художествена литература. Това беше книга с друга физиономия. Знаех я почти наизуст. Тези четения ставаха след девети септември. Проблема за отпечатването става моя амбиция. Като член на проверителния съвет на "Хемус" аз бях в лични връзки с цвете Иванов и Асен Михайлов - хора от младия тим с литературни интереси, имаха и издателски възможности катоценители на литературата. А издателство "Хемус" търсеше книги с художествена стойност, не се интересуваше само от търговската страна на въпроса. Аз взех един машинописен екземпляр от романа и го дадох на тези двамата, след като предварително ги бях убеждавал за качествата на романа. Те се заитрересуваха и прочетоха. Запалиха се и прокараха романа много бързо, като прередиха други чакащи произведения. Смятам, че им дадох романа за прочит през пролетта на 1945 година, след като преди това ги бях убеждавал доста време.

Този роман има голям успех. насърчителна беше и критиката. Пласира се бързо. Произведението се четеше на един дъх. На следващата година той получи от издателството награда. Това беше един фонд на името на Веселина Михайлова, от който "Хемус" даваше по една награда за най-добро произведение през годината.

През 1939 - 40 година бях на летуване в Копривщица и в една компания от млади хора се запознах с Нели доспевска и Любомир Тенев. Като разбрах, че Нели е преводач и с литературни интереси, питах една вечер в разговор чели ли са "Поручик Бенц". Не им беше известен. Очудвам се как може да се занимават с литература, а една проява на талантлив млад човек да избегне от вниманието им.

24